

II Radionica: Upoznavanje sa osnovama radioničarskog rada (100 minuta)

CILJ:

Cilj ove radionice je da se učesnici upoznaju sa pojmom radionice, kao i da se postepeno upoznaju sa načinom radioničarskog rada.

PROCES se odvija kroz sledeće korake:

- upoznavanje sa karakteristikama i specifičnostima radioničarskog rada,
- upoznavanje sa pravilima radioničarskog rada,
- dogovor i zajedničko donošenje pravila u grupi.

MATERIJAL za rad:

- olovka i papir za svakog učesnika,
- veliki hamer papir za svaku grupu,
- stikeri,
- prilog "Ukratko o radionici" – za svakog učesnika,
- prilog "Pravila radioničarskog rada" – za svakog učesnika.

CENTRALNA AKTIVNOST: ŠTA ČINI RADIONICU (90')

A (15')

Voditelj podeli papire svakom učesniku i zamoli ih da napišu prvu asocijaciju koju imaju kada čuju reč radionica. Kada zapišu svoje odgovore, učesnici prilaze jedan po jedan i lepe ih na veliki papir. Nakon toga voditelj zamoli nekog od učesnika da pročita odgovore.

Voditelj zatim započinje razgovor, a neka od pitanja mogu da budu:

- *Šta za vas znači rad u radionicama?*
- *Gde ste sve do sada čuli o radionicama – u školi, u medijima, od prijatelja i sl.?*
- *Koja iskustva imate u radioničarskom radu?*

! Napomena: Ukoliko niko od učesnika nema iskustva u radioničarskom radu, voditelj može da ih podseti na aktivnosti koje su radili u prethodnoj radionici i da razmisle o tome kako im se svideo taj način rada, šta je u tom načinu rada bilo novo i drugačije za njih, koji im se deo aktivnosti najviše svideo i dr.

B (20')

Nakon toga voditelj zamoli učesnike da se podele u četiri grupe. Dve grupe treba da razmisle o tome koje su po njima osnovne karakteristike radionica i da ih zapišu na velikom papiru.

Druge dve grupe treba da razmisle koje su to karakteristike i specifičnosti predavačkog načina rada i da svoje odgovore takođe zapišu na velikom papiru.

Kada obe grupe završe zadatak, voditelj im daje instrukciju da probaju da odglume način rada u radionici ili na predavanju, vodeći računa o tome da treba da predstave karakteristike svakog načina rada koji su zapisali na papiru.

Nakon toga svaka grupa odglumi svoje viđenje karakteristika radionice odnosno predavanja.

Učesnici mogu, ukoliko to žele, da prokomentarišu osnovne karakteristike koje je druga grupa predstavila.

C (25')

Učesnici ostaju u grupama, istim kao i u prethodnoj aktivnosti. Voditelj sada zamoli svaku grupu da navede koje su to dobre i loše strane predavačkog načina rada, kao i dobre i loše strane rada u radionici.

Učesnici se vraćaju u veliku grupu i predstavljaju svoje rezimee po grupama.

! Napomena: Voditelj treba da vodi računa da ne potkrepi vrednovanje koje bi učesnici mogli da daju nekom od ovih načina rada. Naravno, treba da sasluša iskustva koja učesnici imaju, ali i da objasni da je svaki od ovih metoda po nečemu specifičan i dobar za neku vrstu rada.

Nakon predavljanja rezultata svake grupe i komentara voditelja i učesnika voditelj deli svakom prilog "Ukratko o radionici". Nakon toga objašnjava ovaj prilog i odgovara na pitanja koje učesnici eventualno imaju.

D (30') DEFINISANJE PRAVILA

Učesnici se podele u dve grupe. Zadatak jedne grupe je da osmisli scenu rada u radionici. Tema može da bude "Način da se reši konflikt u školi". Pri tom treba da se izaberu dva voditelja radionice, a ostali su učesnici. Važno je da se vodi računa da radionica treba da se odigra na način koji odgovara svima u grupi, tj. da učesnici zamisle kako bi po njima izgledala idealna radionica. Na primer, da li se međusobno slušaju, ukoliko neko želi nešto da kaže, na koji način uzima reč, koliko vremena daju voditeljima da pričaju bez uključivanja grupe u razgovor i sl.

Preuzeto iz knjige: „Vršnjačka medijacija – od svade slave“

Izdavač: Kancelarija nemačke agencije za tehničku saradnju - GTZ

Projekat: Transformacija sukoba i osnaživanje mladih (Youth empowerment and conflict prevention)

Za izdavača: Birgit Stanzel, Stanislava Vidović i Marija Radovanović

Autor teksta: Stanislava Vidović

Druga grupa dobija istu temu i istu podelu – dva radioničara i učesnici. Zadatak učesnika iz ove grupe je da razmisle šta je to što bi im smetalo tokom rada u radionici i da osmisle scenu kojom će to predstaviti. Na primer, smeta im kada samo jedan učesnik priča sve vreme, kada ih neko vređa tokom njihovog izlaganja, kada neko od učesnika stalno ulazi u prostoriju ili izlazi iz nje tokom trajanja radionice, kada neko preko mobilnog preporučava prijatelju šta se dešava u radionici a neko od učesnika upravo u tom trenutku priča svoj intimni doživljaj i sl.

Kada svaka grupa odglumi svoje viđenje idelnog ili lošeg rada u radionici, voditelj ih vraća u grupu i počinje razgovor o načinu na koji se definišu pravila rada u radionici.

Neka od pitanja bi mogla da budu:

- *Da li mislite da je važno definisati pravila rada u radionici i zašto?*
- *Ko treba da donosi pravila?*
- *Kada je, po vama, najbolje da se uvedu pravila rada?*
- *Koja su to, po vama, najvažnija pravila koja omogućavaju lakši rad u radionici? Šta bi vama najviše smetalo da druga osoba radi, a šta biste voleli da druga osoba ili osobe rade tokom radionice?*

Nakon toga voditelj deli priloge "Pravila radioničarskog rada" i objašnjava učesnicima koja su to pravila koja se uvek donose, koja se pravila ponekad donose, kada se donose, šta se dešava ukoliko se osoba u grupi ne pridržava pravila i sl.

! Napomena: Voditelj može da koristi teorijski deo koji se odnosi na pravila radioničarskog rada, a pripadaju ovom bloku.

ZAVRŠNA AKTIVNOST: LEPA REČ (10')

Učesnici se podele u dve grupe. Jedna grupa napravi unutrašnji, a druga spoljašnji krug, ali tako da su učesnici okrenuti licem jedni prema drugima. Zadatak je da učesnici kažu šta je to što im se dopada kod druge osobe. Kada završe, spoljašnji krug se pomera za jedno mesto ulevo. Igra je završena kada se napravi pun krug.

Preuzeto iz knjige: „Vršnjačka medijacija – od svade slade“

Izdavač: Kancelarija nemačke agencije za tehničku saradnju - GTZ

Projekat: Transformacija sukoba i osnaživanje mladih (Youth empowerment and conflict prevention)

Za izdavača: Birgit Stanzel, Stanislava Vidović i Marija Radovanović

Autor teksta: Stanislava Vidović

Materijal za rad za učesnike – "UKRATKO O RADIONICI"

Radionica se različito definiše i strukturira kod različitih autora.

Radionicu možemo da definišemo kao oblik rada putem diskusionih grupa, akcija ili sastanaka, čija je osnovna komponenta samoafirmišući način rada.

Ono što je bitno i što izdvaja radionicu od ostalih oblika rada jeste sam proces i način rada, koji vodi do unapred postavljenog cilja. Glavni cilj je ono što želimo da učesnici nauče tokom radionice, ali postoji i sporedni cilj, a to je povezivanje učesnika, stvaranje grupne kohezije i pozitivno prihvatanje i uvažavanje osoba u grupi.

Većina autora kao osnovne komponente radionica navodi:

- lični angažman,
- rad u malim grupama,
- težnju za opuštenom atmosferom,
- aktivno učešće svih, ravnopravnost učesnika,
- aktivno učenje,
- dobrovoljnost učestvovanja ili rada,
- raznovrsne oblike komunikacije, kao i neposrednu komunikaciju,
- atmosferu podrške koju stvaraju voditelj i sami učesnici u grupi,
- poštovanje različitosti i uvažavanje različitih emocija, potreba i želja koje učesnici imaju;
- nepostojanje direktnog vrednovanja učesnika,
- rad na zajedničkom zadatku,
- postojanje povratne informacije u svakom trenutku i prilagođavanje zadatku.

Preuzeto iz knjige: „Vršnjačka medijacija – od svade slade“

Izdavač: Kancelarija nemačke agencije za tehničku saradnju - GTZ

Projekat: Transformacija sukoba i osnaživanje mladih (Youth empowerment and conflict prevention)

Za izdavača: Birgit Stanzel, Stanislava Vidović i Marija Radovanović

Autor teksta: Stanislava Vidović

Materijal za rad za učesnike - "PRAVILA RADIONIČARSKOG RADA"

Pravila rada u radionici donose svi članovi zajedno. Nikada ih ne nameće voditelj radionice bez konsultacije sa grupom.

Pravila se obično donose na samom početku rada, zapišu se na papiru i stoje na vidnom mestu, tako da svako može da ih vidi. Pravila važe za sve u grupi i u svim situacijama. Njih je moguće menjati tokom rada, moguće je ubacivati nova pravila ili izbaciti ona koja su ranije definisana, ali tada mora grupa da se složi oko toga.

Pravila opisuju ponašanja koja su moguća i svako u grupi treba da zna koje su posledice ukoliko ih se neko ne pridržava.

Postoje neka opšta pravila, koja se uglavnom donose na svakoj radionici, a postoje i specifična pravila, koja mogu bitno da se razlikuju od grupe do grupe.

Opšta pravila su najčešće:

1. pravilo kruga – svi učesnici, uključujući i voditelja, sede u krugu, i na taj način svako u grupi ima istu šansu da se izrazi, a i svi vide i čuju jedni druge.
2. pravilo dalje – ukoliko neko neće da se izrazi o nekoj temi ili aktivnosti, ima pravo da kaže "dalje".
3. pravilo slušanja – učesnici treba pažljivo da slušaju jedni druge.
4. pravilo diskrecije – ono što učesnik saopšti tokom radionice tu treba i da ostane (ovo se posebno odnosi na situacije u kojima se iznose lični sadržaji).
5. pravilo učestvovanja – u radionici nema posmatrača, svi podjednako učestvuju.
6. pravilo poštovanja dogovorenog vremena – veoma je važno da se poštuje dogovoreno vreme, što znači da voditelj i učesnici treba da dođu u dogovoreno vreme, kao i da nema odlazaka tokom radionice, osim u slučaju kada se to najavi.

Neka od specifičnih pravila mogu da budu:

1. tokom radionice mobilni telefoni treba da su isključeni.
2. tokom radionice dozvoljeno je da se jede i pije.
3. tokom radionice nije dozvoljeno da učesnici puše.
4. na radionicu učesnici smeju da dolaze u šortsevima i majci.
5. tokom radionice nije dozvoljeno "ujedanje" među učesnicima, kao ni udaranje i gađanje raznim predmetima.
6. ko zakasni na radionicu, dužan je da otpeva nešto pred grupom.

Preuzeto iz knjige: „Vršnjačka medijacija – od svade slade“

Izdavač: Kancelarija nemačke agencije za tehničku saradnju - GTZ

Projekat: Transformacija sukoba i osnaživanje mladih (Youth empowerment and conflict prevention)

Za izdavača: Birgit Stanzel, Stanislava Vidović i Marija Radovanović

Autor teksta: Stanislava Vidović

7. tokom trajanja radionice obavezno je menjanje mesta, tako da svako od učesnika sme samo jednom da sedi na istom mestu.
8. zabranjeno je unošenje žvakaće gume u prostoriju gde se radi.
9. nakon završenog rada učesnici treba da počiste i srede učionicu i sl.